

ГІАЛГІАЙ РЕСПУБЛИКА

ЗАКОН

«ГІалгІай Республика доазон тІа къабста бокьонаш толхаярах хулача административни бехктокхамах долча», ГІалгІай Республика Закона хувцамаш юкъедахъара хьакъехъа

**ТІайицад
ГІалгІай Республика
Халкъа Гуллама**

2023 шера кІимарса бетта 4 ди

Статья 1

«ГІалгІай Республика доазон тІа къабста бокьонаш толхаярах хулача административни бехктокхамах долча», 2010 шера оагІой бетта 7 дийнахъарча, №60-РЗ йолча ГІалгІай Республика Закона (газет «Сердало», 2010 шера оагІой бетта 11 ди; газет «ГІалгІайче», 2011 шера аьтинга бетта 7 ди, ардара бетта 6 ди; 2012 шера тушола бетта 24 ди; 2013 шера тушола бетта 12 ди, оагІой бета 7 ди; 2014 шера аьтинга бетта 7 ди; 2015 шера саккура бетта 5 ди; Официальни бокьон хоама интернет-портал (www.pravo.gov.ru), 2015 шера аьтинга бетта 1 ди, оагІой бетта 2 ди; газет «ГІалгІайче», 2016 шера лайчилла бетта 29 ди; Официальни бокьон хоама интернет-портал (www.pravo.gov.ru), 2016 шера оагІой бетта 29 ди; газет «Сердало», 2017 шера тушола бетта 7 ди; Официальни бокьон хоама интернет-портал (www.pravo.gov.ru), 2017 шера маьтсела бетта 29 ди, аьтинга бетта 6 ди, ардара бетта 31 ди, оагІой бетта 29 ди; интернет-газет «ГІалгІайче» (www.gazetaingush.ru), 2018 шера аьтинга бетта 13 ди; Официальни бокьон хоама интернет-портал (www.pravo.gov.ru), 2018 шера тов бетта 4 ди; 2019 шера бекарга бетта 29 ди; интернет-газет «ГІалгІайче» (www.gazetaingush.ru), 2020 шера аьтинга бетта 23 ди, аьтинга бетта 30 ди, оагІой бетта 18 ди, оагІой бетта 30 ди, 2021 шера тушола бетта 26 ди,

Официални бокъон хоама интернет-портал (www.pravo.gov.ru), 2023 шера наджгоанцхой бетта 13 ди) юкъехьо Юобелгалдаь хувцамаш:

1) Патохар де Юобелгалбаь чулоацам болча 3¹ статьяйца:

Статья 3¹. Кхензабарий гТулакха а цар бокъонаш лораяра а комиссеи соцам е белгалдаккхар кхоачаш ца дар

Кхензабарий гТулакхьа а цар бокъонаш лораярах а йолча комиссеи соцам е белгалдаккхар кхоачаш ца дар, цунца нийса кхоачашдара духьале яр е йиллача ханачухь кхоачаш ца дар, административни бокъо толхярах бола цун компетенцена тИийца соцам ца лаьрхIача, административни гЮд тохар кхоачашду гражданашта цхьа бIаь тумангара ши бIаь туман боараме кхаччалца; даржашкарча наха ши бIаь тумангара кхо бIаь боарама кхаччалца; юридически лицашта - пхи бIаь тумангара ворхI бIаь туман боараме кхаччалца.»;

2) Патохар де Юобелгалбаь чулоацам болча 14² статьяйца:

Статья 14². ГIалгIай Республика паччахьалкхен Iаьдала органаша тИийца боарама бокъон акташ кхоачаш ца яр е толхяяр

ГIалгIай Республика Мехкдаь, ГIалгIай Республика Халкъа Гуллама, ГIалгIай Республика Правительства боарама бокъон акташ кхоачаш ца яр е толхяяр, уж кхоачаш ца яр е толхяяр хилча федерални законаша е укх Законо бехктокхам оттабар, бакъда белгалъяьча боарама бокъон акташа оттадича административни гЮд тох гражданашта цхьа бIаь тумангара кхо бIаь туман боараме кхаччалца; даржашкара наха - итт бIаь тумангара шовзткъеи итт бIаь туман боараме кхаччалца; юридически лицашта - ткъо бIаь тумангара шовзткъеи итт бIаь туман боараме кхаччалца.»;

3) Патохар де Юобелгалбаь чулоацам болча 18⁴-18⁹ статьяшца:

«Статья 18⁴. ГIалгIай Республика доазон тIа долча дукха квартираш йолча цIеношкара юкъара пайда эца рузкъа капитално тоадара регионални программой лоацача хан-юкъа (муниципальни) планаш кхоачашьяра аргIа толхяяр

ГIалгIай Республика моттигерча шедоалдара муниципальни районий, городской округий даржашкарча наха, ГIалгIай Республика Правительствос отта ма дарра, дукха квартираш йолча цIеношкара юкъара рузкъа капитално тоадара регионални программа муниципальни лоацача хан-юкъа йола планаш дIачIоагIьяра аргIа толхайича административни гЮд тох даржашкарча наха кхо бIаь тумангара пхи бIаь туман боараме кхаччалца.

Статья 18⁵. Инженерни гIишлошта эксплуатаци яра ца хилча баргбоаца хоам тIабола лаьрххIа хьаракаш, йоазонаш хIалакдича е толхадича

Инженерни гишлошта експлуатаци яра ца хилча баргбоаца хоам тIабола, лаьрххIа хьаракаш, йоазонаш хIалакдича е толхадича, Российски Федераци административни бокьонаш толхаярах долча Кодекса 7.2 статьяйца нийса административни гIод тох, - гражданашта хьалхадоккхаш е шовзткъеи итт туман боараме административни гIод тохаш, даржашкарча наха - цхьа бIаь тумангара кхо бIаь туман боарамга кхаччалца гIод тохаш, юридически лицашта - пхи бIаь тумангара ворхI бIаь туманга кхаччалца.

Статья 18⁶. Гишлош еш волчо, ше капиталъни гишло хьалъе волаваларах, реконструкци йолаярах хоам дIа ца баларах, цу хоамаца хиланза даргдоаца документ е капиталъни гишло хьалъяь йисте валарах, реконструкци яь яларах бола из хоам дIаэца безача ГIалгIай Республика кхоачашдара Iаьдала органага, моттигерча шедоалдара органага хоам дIа ца балар

Гишлош еш волчо, ше капиталъни гишло хьалъе волаваларах, реконструкци йолаярах хоам дIа ца баларах, цу хоамаца хиланза даргдоаца документ е капиталъни гишло хьалъяь йисте валарах, реконструкци яь яларах бола из хоам дIаэца безача ГIалгIай Республика кхоачашдара Iаьдала органага, моттигерча шедоалдара органага хоам дIа ца баларах, нагахьа санна гишло хьалъяра мукъа балар эшаш деце а цхьабакъда аргIа йола хоамаши документи дIа далар динза даргдоацаш долаш «ГIалгIай Республике градостроительни къахъегамах долча», 2009 шера оагIой бетта 17 дийнахьарча, №61-РЗ йолча законаца нийса, дIадаланза даргдоацаш дале дIа ца делча,- административни гIод тох даржашкарча наха - пхи бIаь туман боараме кхаччалца, юридически лицашта - ткъаьи итт бIаь туман боараме кхаччалца.

Статья 18⁷. Порубочни билет доацаш гаьнаш, кIотаргаш дIаяхар (дIахьакхар), а (е) гаьнаш, кIотаргаш кхычахьа дIайогIар

1. «ГIалгIай Республика доазон тIа, гражданаша шоай гIулакха лаьрхIа дахчаш Iалашъяра аргIеи борамаш оттадарах, дахчана йоаца ресурсаш гулъяра а Iалашъяра аргIах, хьунагIара кхачанна мегаш дола ресурсаши дарбан баьцаши гулъяра аргIах долча», 2008 шера бекарга бетта 11 дийнахьарча, №1-РЗ йолча ГIалгIай Республика Законаца (дIахо – ГIалгIай Республика №1-РЗ йола Закон) нийса хьаденна порубочни билет доацаш гаьнаш, кIотаргаш дIаяхарах (дIахьакхарах), а (е) гаьнаш, кIотаргаш кхычахьа дIайогIарах административни гIод тох, - гражданашта цхьа бIаь тумангара кхо бIаь туман боарамга кхаччалца, даржашкарча наха - итт бIаь тумангара ткъаьи итт бIаь туман боарамга кхаччалца, юридически лицашта - ткъаьи итт бIаь тумангара шовзткъеи итт бIаь туман боараме кхаччалца.

2. ПалгІай Республика №1-РЗ йолча Законаца нийса дІаденнача порубочни билета тІа е гаьнаш а кІотаргаш а кхычахьа дІайогІара беннача мукьа тІа белгалгьяьча хан - юкьа гаьнаши кІотаргаши дІа ца яхарах (дІа ца хьакхарах) гражданашта цхьа бІаь тумангара кхо бІаь туман боараме кхаччалца; даржашкарча наха - итт бІаь тумангара ткьаь итт бІаь туман боараме кхаччалца; юридически лицашта - ткьаь итт бІаь тумангара шовзткьей итт бІаь туман боараме кхаччалца.

2. Укх статьяй 1 а 2 а пункташа белгалдаь долча тайпара дераш цо цІаькха дарах, хьалхагІа административни гІод тега хилча, административни гІод тох - гражданашта пхи бІаь туман боараме кхаччалца, даржашкарча наха - ткьаь итт бІаь тумангара шовзткьей итт бІаь туман боараме кхаччалца, юридически лицашта - бІаьзза бІаь тумангара ши бІаьзза бІаь туман боараме кхаччалца.

Белгалдаккхар. Укх статьяй положенеш дІа-хьа яржац, авареш, стихийни зуламаш, кхыдола чоалхане хьалаш отгарах, кхоачашданза даргдоаца балхаш дІахьош, бахархой кхерамзле Іалашгьярца е бахархой вахара кхоачо яра объекташа болх бара Іалашо еш даьрех, Российски Федерацие законодательствоца нийса.

Статья 18⁸. Ярмарка дІахьочо ярмарка дІаяхьарах дола дІадехараш толхадар

1. Ярмарка дІахьочо ярмарка дІаяхьарах дола, Российски Федерацие административни бехктокхамах долча Кодекса 6.3, 8.2, 10.3, 10.6, 10.8, 10.12, 14.2, 14.5, 14.7, 14.8, 14.15, 20.4 статьяша белгалдаь дІадехараш толхадарах,- административни гІод тох даржашкарча наха пхи бІаь тумангара пхийтта бІаь туман боараме кхаччалца, юридически лицашта - пхийтта бІаь тумангара ткьаь итт бІаь туман боараме кхаччалца.

2. Ярмарка операторо ярмарка дІаяхьарах дола, Российски Федерацие административни бехктокхамах долча Кодекса 6.3, 8.2, 10.3, 10.6, 10.8, 10.12, 14.2, 14.5, 14.7, 14.8, 14.15, 20.4 статьяша белгалдаь дІадехараш толхадарах,- административни гІод тох даржашкарча наха пхи бІаь тумангара пхийтта бІаь туман боараме кхаччалца, юридически лицашта - пхийтта бІаь тумангара ткьаь итт бІаь туман боараме кхаччалца.

Статья 18⁹. ПалгІай Республика доазон тІа кхензабарий гІулакхеги цар бокьонаш лораярахи йолча комиссен кьахьегаме духьале яр

ПалгІай Республика доазон тІа, кхензабарий гІулакхеги цар бокьонаш лораярахи йолча комиссен доакьашхой кьахьегаме духьале йича, цу даькье бераш доал доацаш ца хилийтара а кхензабараша бокьонаш толхаяра а профилактика ю учрежденешка бахара духьале яр, кхензабараш бахара, кхетам балара, дешар Іомадара хьалаш тахкара а цар мукьа ха дІаяхьара хьалашка хьажарца, ПалгІай Республика доазон тІа кхензабарий гІулакхеги цар бокьонаш лораярахи йолча комиссен

доакъашхошта административни гӀод тох - цхьан бӀаь тумангара ши бӀаь туман боараме кхаччалца.

4) 25 статья:

а) цхьоалагӀча абзаце таьрахьа «18³» тӀехьа тӀатохар де таьрахьашца «18⁵ – 18⁹»;

б) шоллагӀча абзаце таьрахьа «3,» тӀатохар де таьрахьашца «3¹,», таьрахьашта «17¹,» таьрахьашца «18⁴,»;

5) 26 статьяй 1 даькъе:

а) 1 пункте дешаш «14 и 14¹ статьяшца» хувца дешашца «14, 14¹ и 14² статьяшца»;

б) 1¹ пункте дешаш «17¹ статьяй» хувца дешашца «17¹ а 18⁹ а статьяшца»;

в) 1² пункте дешашта «3 статьяшца» тӀехьа тӀатохар де дешашца «3¹»;

г) 6 пункте дешашта «18²» тӀехьа тӀатохар де дешашца «18⁴ – 18⁸».

Статья 2

Ер Закон низаца чоагӀденна болх бе долалу, ер официално кепатеха итт ди чакхдаьннача дийнахьа денз.

ГӀалгӀай Республика
Мехкда

г. Магас
2023 шера « 7 » июль
№ 61-РЗ

Келаматнаькъан М. М.